

Länsstyrelsen Jämtlands län

Vattenenheten
Annika Lundmark
010-2253344

Yttrande

Datum
2020-06-22

Diarienummer
500-2292-2020

Regeringskansliet Miljödepartementet
m.remissvar@regeringskansliet.se

Översyn av åtgärdsprogram för luftkvalitet

Er beteckning: M2020/00276/K1

Länsstyrelsen ser positivt på de förslag till förändringar som tagits fram inom den översyn som gjorts av Naturvårdsverket och Statskontoret. Genomförande av dessa förslag bedöms kunna öka förutsättningarna att bedriva ett mer effektivt och proaktivt luftvårdsarbete genom att skapa en ökad harmonisering, ett förbättrat stöd samt tydligare, men inte alltid hårdare, krav. Förslagen bedöms kunna gynna luftvårdsarbetet i landet generellt och inte bara de kommuner som omfattas av genomförande av åtgärdsprogram för luftkvalitet.

Jämtlands län har inte några åtgärdsprogram för luftkvalitet varför vi avstår att lämna synpunkter på Statskontorets rapport som fokuserar på själva systemet med åtgärdsprogram. Länsstyrelsens yttrande begränsas istället till den rapport som Naturvårdsverket redovisat och nedanstående hänvisningar avser därför avsnitt i Naturvårdsverkets rapport.

Förutsättningarna för att nå miljökvalitetsmålet Frisk luft förbättras

Flera förslag syftar till att arbetet med luftkvaliteten ska bli mer förebyggande och långsiktigt, vilket också förbättrar förutsättningarna för att nå miljökvalitetsmålet Frisk luft. Preciseringsarna för miljökvalitetsmålet ligger betydligt lägre än de lagstadgade miljökvalitetsnormerna för luft och det behövs tydligare incitament att arbeta förebyggande med luftkvalitetsfrågor även om miljökvalitetsnormer inte riskerar att överskridas. Det är därför av stor vikt att luftvårdsarbetet stärks på alla nivåer, och inte bara kopplas till de faktiska åtgärdsprogrammen, för att på sikt undvika negativa hälsoeffekter relaterade till problem med luftkvaliteten i tätorterna.

Tydligt stöd till kommunerna och större nationellt ansvar

De befolkningsmässigt små kommunerna i Jämtlands län har svårt att avsätta resurser för att kunna prioritera luftkvalitetsarbete så högt inom kommunen varför ett uttalat stöd till kommunerna och ett större nationellt ansvar för luftkvalitetsfrågorna välkomnas. De målkonflikter som finns behöver även lyftas och underlag för att kunna bedöma åtgärds effektivitet tas fram för att ytterligare stödja kommunerna i deras prioriteringar.

Det är mycket positivt att flera av de förslag som tagits fram kopplat till mätningar och modelleringar riktar sig till alla kommuner oavsett om de omfattas av krav på åtgärdsprogram eller inte. Till exempel förslaget att från nationellt håll kunna tillhandahålla en mobil mätstation (avsnitt 2.4) ser vi klara fördelar med vilket skulle

Yttrande

Datum
2020-06-22

Diarienummer
500-2292-2020

underlätta för kommuner med mindre resurser att ändå kunna genomföra mätningar under en period. En modellering av luftkvaliteten som tillhandahålls från nationellt håll skulle också utgöra värdefullt underlag, både för att bedöma luftkvalitetssituationen i stort och för att kunna välja rätt placering av en mätstation.

Länsstyrelsen stödjer också förslagen kring tydligare och mer rationella krav kring objektiv skattning, med ett rapporteringsintervall vart tredje år. Detta förväntas öka efterlevnaden att genomföra objektiv skattning då lagkraven blir mer ändamålsenliga och kostnadseffektiva. Framtagande av en förebyggande luftkvalitetsstrategi ligger också i linje med många andra sakområden där det förebyggande arbetet får allt större tyngd för att undvika alltför kostsamma åtgärder.

Luftföroreningar från småskalig vedeldning viktiga att beakta

Översynen och de förslag som tagits fram har fokuserats på de luftföroreningar som kommer från trafik även om flera av de förslag som tagits fram även har bäring på andra påverkanskällor. Det är av stor vikt att arbeta med dessa frågor, speciellt kopplat till samhällsplanering, för att undvika att trafiken genererar höga halter luftföroreningar där människor vistas. En annan källa till luftföroreningar i tätorter som kan påverka människorna som bor och vistas där är småskalig vedeldning. I Jämtlands län har detta lyfts upp som en av de viktigaste delarna att arbeta aktivt med för att kunna nå miljökvalitetsmålet Frisk luft. I de förslag till förbättrat stöd till kommunerna från Referenslaboratoriet för tätortsluft – mätningar (avsnitt 2.4) skulle därför med fördel de parametrar som härrör från småskalig vedeldning, i synnerhet benso(a)pyen, inkluderas i en ramavtalsupphandling och vid tillhandahållande av mobil mätstation. Även i det modelleringsverktyg som föreslås utvecklas (avsnitt 3.5) för att stödja kommunerna skulle det vara positivt om även en modul kopplat till småskalig vedeldning kan tas fram, inklusive tydlig vägledning kring hur information från exempelvis sotregister ska samlas in, så att modellering av luftkvalitet kopplat till detta kan göras på ett bra sätt.

Det är också av stor vikt att de förslag som lyfts upp i Naturvårdsverkets redovisning av regeringsuppdraget om kartläggning och analys av utsläpp från vedeldning (2019-03-28) genomförs för att få bättre incitament till att genomföra åtgärder, till exempel utbyte av äldre vedpannor, så att utsläppen från småskalig vedeldning kan minskas och luftkvaliteten förbättras.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av landshövding Jöran Hägglund med samordnare miljöövervakning Annika Lundmark som föredragande. I den slutliga handläggningen har också länsråd Susanna Löfgren medverkat.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.

Länsstyrelsen
Jämtlands län

Yttrande

Datum
2020-06-22

Diarienummer
500-2292-2020

Så här hanterar länsstyrelsen personuppgifter

Information om hur vi hanterar dessa hittar du på www.lansstyrelsen.se/dataskydd.